

— Στοιχεῖα τῆς Λογικῆς, Μεταφυσικῆς καὶ Ἠθικῆς, νεωτέρᾳ τινι μεθόδῳ συνταχθέντα εἰς τὴν Ἰταλικὴν διάλεκτον ὑπὸ Φραγκίσκου Σαουῖου, καὶ μεταφρασθέντα εἰς τὴν ἡμετέραν διάλεκτον παρὰ Γρηγορίου Ἱεροδιακόνου Κωνσταντᾶ, τοῦ Μηλιώτου, εἰς χρῆσιν τῶν αὐτοῦ μαθητῶν. Ἐνετίησι 1804. Τόμοι 4. (Μετατυπώθησαν αὐτόθι τῷ 1818).

— Στοιχεῖα τῆς γενικῆς ἱστορίας παλαιᾶς τε καὶ νεωτέρας· συντεθέντα μὲν εἰς τὴν Γαλλικὴν διάλεκτον παρὰ τοῦ Ἀββᾶ Μιλλιὸτ, μεταφρασθέντα δὲ εἰς τὴν ἡμετέραν ὑπὸ Γρηγορίου Ἱερ. Κωνσταντᾶ τοῦ Μηλιώτου, καὶ Ζήσου Κάβρα, ἱατροῦ ἐξ Ἀμπελακίων. Ἐνετίησι, 1806, τόμ. 2.

— Γραμματικὴ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης (ἀνέκδοτος).

Παρεκτός τούτων ὁ Κωνσταντᾶς ἐξέδωκεν ἐν Βιέννῃ τῷ 1792 τὰς ἐπιστολάς Συνεσίου μετὰ τῶν σχολίων τοῦ διδασκάλου του Νεοφύτου Κουσοκαλυβίτου, καὶ τὰ Φιλοθέου Πάρεργα (Ἐνετίησι 1800).

Νεόφυτος Δούκας (1).

Γεννηθεὶς περὶ τὸ 1760 ἔτος ἐν τῇ κώμῃ Ἄνω Σουδενᾶ τοῦ κατὰ τὴν Ἠπειρον Ζαγορίου, ὑπὸ πατρὸς Ἀναστασίου, μητρὸς δ' Ἀγγελικῆς δεκαέτης καθιερώθη εἰς τὴν πλησίον τῆς πατρίδος του μονὴν τῆς Εὐαγγελιστρίας, καὶ δωδεκαέτης ὑποδύς τὸ μοναχικὸν τριβώνιον ἐχειροτονήθη ἱερεὺς ἤδη τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας διτρέχων.

Περὶ τὸ 1780 ἔρωτι παιδείας ἀλόγως ἀπῆλθεν εἰς Ἰωάννινα, καὶ μετὰ ἐξαμηνιαίαν φοίτησιν εἰς τὰ ἐκεῖ σχολεῖα ἠναγκάσθη νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν μονὴν, καὶ δι' ἔλλειψιν τῶν ἀναγκαίων, καὶ κατ' ἐπίμονον πρόσκλησιν τῶν συμμοναστῶν του. Ὁ πρὸς τὰ γράμματα ἀσβεστος αὐτοῦ πόθος ὁσημέραι ἐκρατύνετο, καὶ ἐν τέλει ὁ Νεόφυτος ὑπερνικίχτας τὰ περιβαλλόμενα κωλύματα μετέβη εἰς Μέτσοβον, καὶ ἐπὶ τετραετίαν ἠκροάσθη τὰ ἐν τῷ σχολείῳ τῆς πόλεως ταύτης διδασκόμενα ἐγκύκλια, ποριζόμενος τὰ πρὸς λιτὸν βίον συντελοῦντα διὰ τῆς ἐφημερίας, καὶ τῆς κατ' οἶκον διδασκαλίας ὀλίγων παιδίων.

Μετὰ ταῦτα μεταβὰς εἰς Βουκουρέστιον ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ κλεινῷ Λάμπρῳ Φωτιάδῃ, διδάσκων καὶ κατ' οἶκον τοῖς βουλομένοις. Ἐπὶ δεκαεπτὰ ἔτη ἐν Δακίᾳ διαμείνας, ἔγραψε τότε γραμματικὴν, ἣν Τερψιθέαν ἀπεκάλεσε, συνάμα δ' ἤρξατο καὶ τῆς παραφράσεως τοῦ Θουκυδίδου. Ἀνεκδότως δ' εἰργάσθη πρὸς σύστασιν ἑλληνικοῦ σχολείου

(1) Γ. Ῥάλλη, λόγος ἐκφωνηθεὶς ἐν τῷ Ἑλληνικῷ πανεπιστημίῳ τὴν 20 Μαΐου 1846.— Βίος Νεοφύτου Δούκα ὑπὸ Σπυρ. Ἀθανασιάδου. Ἐν Ἀθήναις, τύποις Ἀθ. Μαυροματῆ, 1838.